

Vrede van Nijmegen Penning

Dames en heren,

Als burgemeester van Nijmegen is het mij een eer en genoegen u hier toe te spreken tijdens de uitreiking van de vijfde Vrede van Nijmegen Penning. Graag verwelkom ik aan alle gasten, de vertegenwoordigers van onze partners Radboud Universiteit Nijmegen en NXP Semiconductors, de vertegenwoordigers van de landen die al die jaren geleden betrokken waren bij de Vrede van Nijmegen, minister Kaag van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, mevrouw Kroes als derde laureaat van de Vrede van Nijmegen Penning, de vele jonge mensen die hier vandaag aanwezig zijn, en natuurlijk vooral een warm en speciaal welkom voor u, meneer Polman, CEO van Unilever, die vandaag de Vrede van Nijmegen Penning krijgt uitgereikt. Welkom in Nijmegen allen!

Het is dit jaar 340 jaar geleden dat de eerste van een reeks verdragen werd gesloten in Nijmegen. Een reeks verdragen die in veel landen in Europa bekend is komen te staan als de Vrede van Nijmegen. En al heeft de geschiedenis uitgewezen dat een aanzienlijk deel van deze verdragen niet lang heeft stand gehouden, het belang werd vooral gezien in de omslag die toen tot stand kwam in het denken over vrede. Niet langer bepaalde het recht van degene die het sterkste was op het slagveld hoe de vrede eruit kwam te zien, maar kwam de vrede tot stand door dialoog en redelijkheid en met oog voor de toekomst.

Als we 340 jaar terug gaan in de tijd en proberen te visualiseren hoe dit proces zich ontwikkelde, dan verschijnen voor ons geestesoorbeelden van talloze koetsen, van hoogwaardigheidsbekleders en hun gevolg die er soms maanden over deden Nijmegen te bereiken, en van onderhandelingen, die zich daarna ook weer maanden uitstrekten. Nijmegen als middelpunt van Europa.

Hoe anders ziet onze stad er nu uit. Veel groter, getekend door haar lange geschiedenis. Maar een ding is hetzelfde gebleven; de opvatting die Nijmegen heeft over haar positie in Europa. Als middelgrote stad, als grensstad, zijn wij bij uitstek een voorbeeld van een Europese stad en zijn we dat altijd geweest ook. De Romeinen zijn hier geweest, de Karolingers, Karel de Grote vertoefde hier, de Noormannen, en in recenter tijden heeft de Tweede Wereldoorlog zijn sporen nagelaten.

Graag stralen wij een Europees gevoel ook uit in ons dagelijks handelen. Wij staan open voor iedereen, of het nu bezoekers uit de regio, uit andere delen van Nederland of uit het buitenland betreft. Wij werken graag samen, in de regio en in de Euregio.

Nijmegen als middelpunt van Europa zoals in de tijden van weleer, dat zullen we niet snel meer meemaken. Maar Nijmegen als een belangrijke speler in Europa wel. Dit jaar zijn wij groene hoofdstad van Europa. Pas sinds 2014 kunnen ook steden van de omvang van Nijmegen meedingen naar deze prestigieuze prijs die wordt toegekend door de Europese Commissie en nu, enkele jaren later, hebben wij de titel, als eerste Europese middelgrote stad, al te pakken. Steden als Hamburg, Stockholm, Bristol en Ljubljana gingen ons voor en we zullen in 2019 opgevolgd worden door Oslo. Wij hebben deze titel te danken aan ons jarenlang doorgevoerde consequente beleid op het gebied van duurzaamheid. Dat varieert van energie, tot omgaan met afval, tot beleid met betrekking tot oppervlaktewater. Maar dat danken we ook aan de samenwerking van partners in de stad, waarbij de Radboud Universiteit en NXP, mede-initiatiefnemers van de Vrede van Nijmegen Penning, ook een

Vrede van Nijmegen Penning

belangrijke rol gespeeld hebben. En bovenal hebben wij als Nijmegen aan de Europese Commissie kunnen laten zien wat ons grootste groene kapitaal is: de inwoners van Nijmegen zelf! Wij voeren geen top-down duurzaam beleid, maar betrekken onze bewoners hier bij. Dit deden we voorafgaand aan dit Green Capitaljaar, dit doen we tijdens dit jaar en dit zullen we blijven doen de komende jaren! Vele duurzame en groene initiatieven, soms groot en soms heel klein op buurtniveau, hebben in Nijmegen al het licht gezien. Juist als middelgrote stad, waarvan er zoveel zijn in Europa, willen wij graag laten zien dat wij, ook op onze schaal, een verschil kunnen maken.

In het licht van deze titel, die wij het gehele jaar 2018 mogen voeren, zijn wij als initiatiefnemers van de Vrede van Nijmegen Penning bijzonder verheugd dat we bij de uitreiking van de penning uitgerekend dit jaar een laureaat mogen hebben die het thema duurzaamheid en Europa en Europese vrede aan elkaar verbindt. De toekomst zal het leren, maar de algehele verwachting zowel in Europa als wereldwijd is dat toekomstige conflicten niet zozeer (zoals ten tijde van de Vrede van Nijmegen) territoriaal meer zullen zijn. De verwachting is dat conflicten en oorlogen in de toekomst meer het gevolg zullen zijn van schaarste, klimaatverandering en ongelijke verdeling van natuurlijke bronnen, waardoor stromen mensen op drift kunnen raken, delen van onze planeet nauwelijks bewoonbaar meer zullen zijn en andere delen overbevolkt zullen raken.

In onze uitnodiging voor deze bijeenkomst hebben we geschreven dat de heer Polman vanwege zijn inzet, zowel op nationaal als op internationaal niveau, ijvert voor een meer duurzame planeet. Hiermee bevordert hij een vredig en toekomstbestendig Europa. Ik kan de woorden uit onze uitnodiging hier alleen maar nogmaals onderschrijven. In 2050 is de verwachting dat we met tien miljard mensen op deze planeet zullen zijn. Zowel economisch, ecologisch als klimatologisch levert dat gigantische uitdagingen op. Iedereen die eraan bijdraagt oplossingen te vinden voor deze enorm complexe problematiek en daarmee direct of indirect aan stabiliteit en vrede, verdient onze waardering.

Dames en heren,

Inmiddels reiken wij de Vrede van Nijmegen Penning voor de vijfde keer uit. Een lustrumjaar dus eigenlijk. Wanneer we na vandaag de heer Paul Polman toevoegen aan het overzicht van laureaten, ontstaat een langzamerhand indrukwekkend overzicht. Van Jacques Delors, Umberto Eco, naar Neelie Kroes en het Europese Hof voor de Rechten van de Mens, komen we nu terecht bij Paul Polman. Hoe verschillend de achtergronden van deze dragers van onze penning ook zijn, een ding hebben zij gemeen: de bijdrage die zij hebben geleverd aan een vredig, stabiel en toekomstbestendig Europa, is in alle gevallen groot. Het zal mij dan ook een eer zijn om later tijdens deze bijeenkomst aan u meneer Polman, de Vrede van Nijmegen Penning te mogen uitreiken.

Ik dank u wel.